2024/1984

2024 7 16

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2024/1984

2024 m. liepos 15 d.

dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) neplaninių misijų ir tyrimo pajėgumų instituciniam pereinamojo laikotarpio planavimui

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (toliau – ES strategija);

(2) ES strategijoje pabrėžiamas Konvencijos dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo (toliau – Cheminio ginklo uždraudimo konvencija arba CWC) ir Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (toliau – OPCW) esminis vaidmuo kuriant pasaulį be cheminio ginklo. ES strategijoje Sąjunga įsipareigojo dėti pastangas, kad būtų visuotinai laikomasi pagrindinių nusiginklavimo ir neplatinimo sutarčių bei susitarimų, įskaitant CWC;

(3) nuo 2004 m. Sąjunga remia OPCW veiklą šiais bendraisiais veiksmais ir Tarybos sprendimais: Tarybos bendrieji veiksmai 2004/797/BUSP [1]; Tarybos bendrieji veiksmai 2005/913/BUSP [2]; Tarybos bendrieji veiksmai 2007/185/BUSP [3]; Tarybos sprendimas 2009/569/BUSP [4]; Tarybos sprendimas 2012/166/BUSP [5]; Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/259 [6]; Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/538 [7]; Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/1026 [8] su daliniais pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu (BUSP) 2023/1515 [9]; Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2073 [10] ir Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1344 [11];

[1] 2004 m. lapkričio 22 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2004/797/BUSP dėl paramos OPCW veiksmams, įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 349, 2004 11 25, p. 63).
[2] 2005 m. gruodžio 12 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2005/913/BUSP dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) veiksmams, įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 331, 2005 12 17, p. 34).
[3] 2007 m. kovo 19 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2007/185/BUSP dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) veiksmams įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 85, 2007 3 27, p. 10).
[4] 2009 m. liepos 27 d. Tarybos sprendimas 2009/569/BUSP dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) veiksmams įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 197, 2009 7 29, p. 96).
[5] 2012 m. kovo 23 d. Tarybos sprendimas 2012/166/BUSP dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (CGUO) veiksmams įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 87, 2012 3 24, p. 49).
[6] 2015 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/259 dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (CGUO) veiksmams įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 43, 2015 2 18, p. 14).
[7] 2019 m. balandžio 1 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/538 dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) veiklai įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 93, 2019 4 2, p. 3).
[8] 2021 m. birželio 21 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/1026 dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) Kibernetinio saugumo bei atsparumo ir informacijos saugumo užtikrinimo programai įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 224, 2021 6 24, p. 24).
[9] 2023 m. liepos 20 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1515, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2021/1026 dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) Kibernetinio saugumo bei atsparumo ir informacijos saugumo užtikrinimo programai įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (OL L 184, 2023 7 21, p. 37).
[10] 2021 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2073 dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) veiklos efektyvumo didinimui pasitelkiant palydovų duomenis (OL L 421, 2021 11 26, p. 65).
[11] 2023 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/1344 dėl paramos Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) veiklos efektyvumo didinimui (OL L 168, 2023 7 3, p. 27).

(4) tolesnė nuosekli ir tikslinga Sąjungos parama OPCW veiksmams užtikrinama ES strategijos III skyriaus aktyvaus įgyvendinimo kontekste. Konkrečiai reikia toliau remti OPCW tyrimo pajėgumų stiprinimą vykdant jos neplaninių misijų institucinį pereinamojo laikotarpio planavimą, taip pat perduodant surinktą įrodomąją informaciją, kad būtų sudarytos sąlygos tarptautinei atsakomybei už cheminio ginklo naudojimą Sirijoje;

(5) todėl, siekiant teikti būtiną paramą, Sąjunga turėtų priimti šį sprendimą;

(6) OPCW techniniam sekretoriatui turėtų būti pavestas pagal šį sprendimą vykdytinos veiklos techninis įgyvendinimas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama įgyvendinti Sąjungos kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją Sąjunga operaciniais veiksmais remia Konvencijos dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo įgyvendinimą.

2. 1 dalyje nurodytų veiksmų tikslai:

— žinių ir praktinės patirties, skirtų tyrimo metodikoms, protokolams ir veiklai (pvz., dislokavimui ir t. t.), integravimas,

— tęstinis reikalavimo dalytis įrodomąja informacija vykdymas, kaip įgaliota 2018 m. birželio 26–28 d. OPCW sprendimo C-SS-4/DEC.3, pavadinto „Cheminio ginklo naudojimo grėsmės šalinimas“, 12 punktu, siekiant išsaugoti ir teikti informaciją atitinkamiems tyrimą atliekantiems subjektams.

3. Išsamus 1 dalyje nurodytų veiksmų aprašymas pateikiamas projekto dokumente.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis).

2. 1 straipsnyje nurodytų veiksmų techninį įgyvendinimą vykdo OPCW techninis sekretoriatas.

3. 2 dalyje nurodytą užduotį OPCW vykdo vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis ir OPCW numato reikiamas tvarkas.

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodytiems veiksmams įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 605 447,56 EUR.

2. Išlaidos, finansuojamos iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos, valdomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų taisyklių ir procedūrų.

3. Komisija prižiūri, kad išlaidos, finansuojamos iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos, būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu ji sudaro susitarimą dėl įnašo su OPCW. Susitarime dėl įnašo nurodoma, kad OPCW turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, atitinkantį jo dydį.

4. Komisija stengiasi kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo sudaryti 3 dalyje nurodytą susitarimą. Ji Tarybai praneša apie visus sunkumus to proceso metu ir susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą, parengtą remiantis reguliariomis OPCW ataskaitomis. Ataskaitos yra Tarybos atliekamo vertinimo pagrindas.

2. Komisija teikia informaciją apie 1 straipsnyje nurodytų veiksmų įgyvendinimo finansinius aspektus.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 24 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo dienos. Tačiau jis nustoja galioti praėjus šešiems mėnesiams nuo jo įsigaliojimo dienos, jeigu per tą laikotarpį susitarimas nebūtų sudarytas.

Priimta Briuselyje 2024 m. liepos 15 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

NAGY I.

PRIEDAS

OPCW neplaninių misijų ir tyrimų pajėgumų institucinis pereinamojo laikotarpio planavimas

1. **Bendra informacija ir loginis pagrindas**

2003 m. gruodžio mėn. Europos Sąjunga (ES) priėmė ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (toliau – ES strategija), kurioje pripažino masinio naikinimo ginklų keliamą grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui. ES strategijoje pabrėžiamas esminis Cheminio ginklo uždraudimo konvencijos (CWC) ir Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) vaidmuo kuriant pasaulį be cheminio ginklo. ES strategijos tikslai papildo CWC tikslus. Nuo tada, kai buvo priimta ES strategija, ES ir OPCW bendradarbiauja, be kita ko, angažuojasi pagal įvairius bendruosius veiksmus ir sprendimus ([1])

Vykdydama savo įgaliojimus OPCW nuolat gauna ES paramą, o tai rodo nuolatinį pasiryžimą siekti visapusiško CWC įgyvendinimo: nuo 2004 m. patvirtintais bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bendraisiais veiksmais ir spendimais buvo skirta 43,6 mln. EUR savanoriškų įnašų. OPCW palankiai vertina nuolatinį ES įsipareigojimą remti OPCW pastangas įgyvendinti Konvencijos tikslą – sukurti pasaulį be cheminio ginklo ir taip prisidėti prie tarptautinės taikos ir saugumo. OPCW ir toliau vertina ES paramą, demonstruojamą nuo 2004 m. teikiamu finansavimu, aprėpiančiu įvairias sritis: tai, be kita ko: tikrinimo režimo taikymas ir cheminio ginklo atsargų sunaikinimas, CWT visuotinio taikymo skatinimas ir jos įgyvendinimas valstybėse, kurios yra Konvencijos Šalys, tarptautinis bendradarbiavimas su chemija susijusios veiklos tikslais, pasirengimas užkirsti kelią išpuoliams, kuriuose naudojamos nuodingosios cheminės medžiagos, ir į juos reaguoti, pažanga mokslo ir technologijų srityje, kibernetinis saugumas, OPCW chemijos ir technologijų centro statyba, informuotumas apie padėtį ir palydovinio vaizdo produktai ir cheminio ginklo panaudojimo grėsmių svarstymas. Be to, pripažindama kylančius iššūkius, susijusius su pakartotinio cheminio ginklo atsiradimo atrėmimu, OPCW taip pat palankiai vertina nuolatinį ES suinteresuotumą stiprinti savo paramą OPCW tyrimų ir tikrinimo pajėgumų institucionalizavimui.

2023 m. liepos mėn. baigus sunaikinti visas deklaruotas cheminio ginklo atsargas, OPCW toliau prisitaiko prie etapo po sunaikinimo. Atitinkamai OPCW sekretoriatas inicijavo žinių grafinį atvaizdavimą procesams, susijusiems su sekretoriato pajėgumų, susijusių su veiksmingu atsaku į cheminio ginklo panaudojimą ir įtarimais dėl tokio panaudojimo, išlaikymo užtikrinimu.

Šis pasiūlymas turi būti svarstomas kartu su 2023 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2023/1344 (ES 2023) ir veikla pagal 3 rezultatą („Efektyvus reagavimas į įtarimus dėl cheminio ginklo naudojimo“). Tarybos sprendime (BUSP) 2023/1344 nurodyta veikla visų pirma yra susijusi su nebaigtų/ vykdomų tyrimų eiga. Šiame pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama pareigoms ir veiklai, atsirandančioms užbaigus tyrimus ir paskelbus ataskaitas.

Pasiūlymas dėl finansavimo 2024 m. BUSP lėšomis yra suderintas su OPCW ir Techninio sekretoriato prioritetais, susijusiais su žinių įgijimu, ekspertinių žinių integravimu, iki šiol vyravusiu informacijos saugumo procesų ir procedūrų detalizavimu, taip pat atsižvelgiant į mokslo ir technologijų pokyčių, darančių poveikį cheminio ginklo panaudojimui ir jo grėsmėms, riziką. Konkrečiai kalbant, pasiūlymu siekiama gauti nepriklausomos ir nešališkos tyrimų veiklos vykdymo rezultatus ir, *inter alia*, užfiksuoti susijusias dokumentavimo pareigas, nustatytas 2018 m. birželio 27 d. priimto Šalių konferencijos sprendimo C-SS-4/DEC.3 12 punkte ir 2023 m. lapkričio 30 d. priimtame sprendime C-28/DEC.12. Prisidėdama prie sekretoriato pastangų įgyvendinti sąlygas pagal C-SS-4/DEC.3 21 punktą ir laikydamasi C-28/Dec.12 2 punkto, Šalių konferencija paprašė sekretoriato toliau stengtis išlaikyti ir stiprinti savo pajėgumus tirti įtariamus cheminio ginklo panaudojimo atvejus, be kita ko, toliau plėtojant priemones ir metodikas, pavyzdžiui, susijusias su teismo ekspertize, liudytojų apklausomis, įrodymų rinkimu, teisingumo grandine, reguliarių mokymų ir kitų atitinkamų pratybų planavimu ir vykdymu, žinių, įgūdžių ir ekspertinių žinių, sukauptų vykdant ankstesnes misijas, integravimu ir išlaikymu, taip pat kitomis priemonėmis, kurios generalinio direktoriaus nuomone, yra būtinos ir tinkamos.

([1]) Įskaitant Bendruosius veiksmus 2004/797/BUSP (nebegalioja); Bendruosius veiksmus 2005/913/BUSP (nebegalioja); Bendruosius veiksmus 2007/185/BUSP (nebegalioja); Sprendimą 2009/569/BUSP (nebegalioja); Bendruosius veiksmus 2012/166/BUSP (nebegalioja); Sprendimą 2013/726/BUSP (nebegalioja); Sprendimą 2015/259 (pratęstas Sprendimu 2018/294, nebegalioja); Sprendimą (BUSP) 2015/2215 (nebegalioja); Sprendimą 2017/2302 (pratęstas Sprendimu 2019/1092, nebegalioja); Sprendimą 2017/2303 (pratęstas Sprendimu 2018/1943 ir Sprendimu 2019/2112, nebegalioja); Sprendimą 2019/538 (pratęstas Sprendimu 2022/573, nebegalioja); Sprendimą 2021/1026 (pratęstas Sprendimu 2023/1515, galioja iki 2024 m. rugpjūčio mėn. pabaigos) ir Sprendimą 2021/2073 (galioja iki 2025 m. gruodžio mėn. pabaigos); Sprendimą 2023/1344 (galioja iki 2026 m. balandžio mėn. pabaigos)..

28-ojoje Šalių konferencijoje (2023 m. lapkričio 27 d. – gruodžio 1 d.) buvo priimta 2024–2025 m. OPCW dvimetė programa ir biudžetas. Ši programa apima vykdomą Inspekcijos padalinio pertvarkymą. Šiuo pritaikymu siekiama įtraukti bei integruoti žinias ir ekspertines žinias, įgytas vykdant neplanines misijas Sirijoje ir už jos ribų, kad šie išskirtiniai pajėgumai būtų, rengiant mokymus, įtvirtinti atitinkamose esamose sekretoriato struktūrose ir kad gavus prašymą būtų atliepta į valstybių, kurios yra Konvencijos Šalys, poreikius. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu be išteklių, turimų pagal 2024–2025 m. programą ir biudžetą, reikės papildomų savanoriškų įnašų, kurie bus iš dalies finansuojami pagal ES pasiūlymą, siekiant paspartinti toliau nurodytų tikslų ir veiklos įgyvendinimą, taip pat reikės naudoti OPCW Chemijos ir technologijų centrą.

2. **Bendri siūlomų veiksmų tikslai**

Bendras ES Tarybos sprendimo tikslas būtų stiprinti sekretoriato gebėjimus veiksmingai ir patikimai reaguoti į cheminio ginklo panaudojimą ir įtarimus dėl tokio panaudojimo. Tokia parama būtų prisidedama prie OPCW įgaliojimų įgyvendinimo. Be to, tai užtikrintų galimybę laiku dalyvauti vykdant OPCW pareigas pagal CWC, kiek tai susiję su tarptautinėmis atsakomybės pastangomis kovoti su cheminio ginklo naudojimu.

3. **Konkretūs veiksmų tikslai**

— Žinių ir ekspertinių žinių integravimas į tyrimo metodikas, protokolus ir veiklą (pvz., dislokavimą ir t. t.).

— Nuolatinis pareigos dalytis įrodomąja informacija, kaip nurodyta C-SS-4/DEC.3 (12 punktas), laikymasis siekiant išsaugoti ir teikti informaciją atitinkamiems tyrimą atliekantiems subjektams.

4. **Numatomi veiksmo rezultatai**

— 1 rezultatas. OPCW pasirengimo ir reagavimo pajėgumų integravimas instituciniu lygmeniu bet kokio naujo cheminio ginklo panaudojimo ar įtarimo dėl jo panaudojimo atveju ir naujų ir (arba) atsirandančių rizikų atveju. Kartu vykdoma ši orientacinė veikla:

  — apsaugota informacija perkeliama iš tyrimų į integruotą platformą pagal žinių valdymo planą, suderintą su naujomis / peržiūrėtomis OPCW institucinėmis funkcijomis ir organizacine schema,

  — Mokymosi portfelio (jį sudaro mokymai, atitinkama medžiaga, pavyzdžiui, kompendiumas, geriausios praktikos pavyzdžiai, t. t.), susijusio su cheminio ginklo naudojimu ar įtarimais dėl jo naudojimo, parengimas ir testavimas OPCW žinių perdavimo ir dalijimosi žiniomis tikslu (reikia įtraukti su atitinkamomis ekspertinėmis žiniomis susijusias temas išsamiai atspindint OPCW specializaciją, įgytą vykdant tyrimus Sirijos Arabų Respublikoje, kaip antai: liudytojų / valstybių, kurios yra Konvencijos Šalys / nukentėjusiųjų apklausos; tariamo cheminio ginklo panaudojimo vietos valdymas; tyrimo bylos tvarkymas ir pasirengimas teisiniams veiksmams; teisingumo grandinės valdymas, t. t.).

— 2 rezultatas. Sudarytos sąlygos perduoti Tarptautiniam, nešališkam ir nepriklausomam mechanizmui (IIIM) įrodomąją informaciją, susijusią su Nusikalstamų veikų tyrimo ir jų vykdytojų nustatymo grupės (IIT) parengtomis ataskaitomis dėl cheminio ginklo panaudojimo Sirijos Arabų Respublikoje, pagal C-SS-4/DEC.3 12 punktą ir remiant tarptautinę atsakomybę už cheminio ginklo panaudojimą, ir to perdavimo stiprinimas. Kartu vykdoma ši orientacinė veikla:

  — Aplinkos, įgalinančios valdyti pažangą ataskaitų teikimo grupėse ir teikti bendras paslaugas, apimančias informacijos iš IIT ataskaitų teikimą ir išsaugojimą, kad ją būtų galima perduoti į IIIM, sukūrimas.

  — Perdavimui skirtos informacijos iš pirmosios IIT ataskaitos apie cheminio ginklo panaudojimą Ltamenh mieste pateikimas ir išsaugojimas remiantis IIIM prašymais, įskaitant identifikavimo, peržiūros, redagavimo, sutikimo tikrinimo, perdavimo ir archyvavimo procesus, susijusius su pirminiu visų atitinkamų incidentų bylų pateikimu, tolesniais veiksmais ir archyvavimu.

  — Perdavimui skirtos informacijos iš antrosios IIT ataskaitos apie cheminio ginklo panaudojimą Sarakibe pateikimas ir išsaugojimas remiantis IIIM prašymais, įskaitant identifikavimo, peržiūros, redagavimo, sutikimo tikrinimo, perdavimo ir archyvavimo procesus visų incidentų bylų atveju.

— Perdavimui skirtos informacijos iš trečiosios IIT ataskaitos apie cheminio ginklo panaudojimą Dumoje pateikimas ir išsaugojimas remiantis IIIM prašymais, įskaitant identifikavimo, peržiūros, redagavimo, sutikimo tikrinimo, perdavimo ir archyvavimo procesus visų incidentų bylų atveju.

— Perdavimui skirtos informacijos iš ketvirtosios IIT ataskaitos apie cheminio ginklo panaudojimą Marė mieste pateikimas ir išsaugojimas remiantis IIIM prašymais, įskaitant nustatymo, peržiūros, redagavimo, sutikimo tikrinimo, perdavimo ir archyvavimo procesus visų incidentų bylų atveju.

5. **Galutiniai naudos gavėjai**

Naudos gavėjai, be kita ko, yra: OPCW sekretoriato darbuotojai bei grupės ir CWC suinteresuotieji subjektai, įskaitant valstybes, kurios yra Konvencijos Šalys, nacionalines institucijas, pilietinę visuomenę, tarptautines ir tarpvyriausybines organizacijas ir t. t.

6. **Trukmė**

Planuojama, kad pagal šį projektą finansuojamų išlaidų bus patiriama ir projektas bus užbaigtas per 24 mėnesių įgyvendinimo laikotarpį.